

OPONENTNÍ POSUDEK METODIKY

METODIKA TVORBY ADAPTAČNÍ STRATEGIE SÍDEL NA ZMĚNU KLIMATU

(Michal Pondělíček, Adam Emmer, Vladimíra Šilhánková a kol.)

1) Splňuje metodika požadavky na strukturu certifikované metodiky?	
I) Cíl metodiky	(ANO/NE ¹)
<i>Tato metodika je jedním z prvních dokumentů, který vede k přípravě obcí a měst na změny klimatu a na přípravu adaptačních nástrojů, kterými obce a města mohou disponovat.</i>	
II) Vlastní popis metodiky	(ANO/NE ¹)
<i>Metodika poskytuje nástroj pro odbornou skupinu, která se bude zabývat adaptací obce na změnu klimatu, pro provádění výchozích analýz, navržení vhodných nástrojů k řešení problému i navrhuje specifické postupy řešení.</i>	
III) Vyjádření k „novosti postupů“	(ANO – jsou nové, v komentáři doplnit stručnou specifikaci novosti postupů/ NE – nejsou nové)
<i>Z mého pohledu je metodika novým nástrojem, jak se přizpůsobovat na úrovni města Hradec Králové na postupující změny klimatu.</i>	
IV) Popis uplatnění metodiky (pro koho je určena, jakým způsobem bude uplatněna)	(ANO/NE ¹)
<i>Jak jsem již uvedl výše, Metodika se může stát specifickým nástrojem odborné skupiny, jak začít na úrovni obce či města přistupovat ke změnám klimatu, jak snižovat následky změn klimatu a jaká zavést opatření.</i>	
V) Seznam použité související literatury	(ANO/NE)
<i>Považuji za dostatečný. Ale domnívám se, že k uvedené problematice by se na internetu našlo více odborných článků.</i>	
VI) Seznam publikací, které předcházely metodice/Výstupy z originální práce	(ANO/NE)
<i>Nejsem schopen ze své úrovně okomentovat</i>	

2) Dedikace = uvedení odkazu na příslušný projekt VaV, výzkumný záměr nebo dotační program	(ANO/NE)
<i>(Komentář)</i>	

3) Uzavřená smlouva o uplatnění certifikované metodiky s konkrétním uživatelem	(ANO/NE)
<i>(Komentář)</i>	

4) SOUHRNNÉ VYJÁDŘENÍ (odpovídá požadavkům na certifikovanou metodiku)	(ANO/NE ¹)
<i>Předložená METODIKA TVORBY ADAPTAČNÍ STRATEGIE SÍDEL NA ZMĚNU KLIMATU poskytuje stručný a celkem přehledný nástroj na přípravu základní strategické dokumentace města. Poznatky při přípravě a zpracování adaptační strategie města se musí projevit v dalších koncepčních, strategických a rozvojových dokumentech města. Nezbytnou podmínkou však je, aby vedení města převzala strategii adaptace sídel na změnu klimatu za svou, vytvořilo pro její vznik podmínky a plně akceptovalo získané poznatky a návrhy řešení.</i>	

¹ Při vyjádření NE - komentář

Příloha:

Připomínky a vyjádření k METODICE TVORBY ADAPTAČNÍ STRATEGIE SÍDEL NA ZMĚNU KLIMATU

Obyvatelstvo republiky většinou nevnímá hrozby, které sebou přináší změny klimatu.

Předpoklad, aby vedená metodika byla příznivě vnímána, je nutné:

- 1) Celospolečensky vnímat, že dochází ke změnám klimatu, což přináší některé negativní jevy a bude docházet k ohrožování některých životních jistot a pocitu bezpečí – na tyto klimatické změny bude nutné se připravit
- 2) S nutností provést opatření s projevy změn klimatu na obci se musí ztotožnit vedení obcí – zastupitelstvo, rady, starostové obcí, místostarostové, tajemníci, vedoucí odborů – v přípravách hledět i za horizont vlastního volebního období.
- 3) Na obcích vyspecifikovat odbory, kterých by se mohla dotýkat problematika adaptace obce na změny klimatu a do popisu jejich činnosti zadat i úkoly, které se dané problematiky týkají.
- 4) Zapojení aktivních obyvatel (komunity) do činností, které se adaptace na změny klimatu dotýká – vyhledání odborných aktivistů
- 5) Navržení a připravení opatření pro obyvatele obce, jim pomůže se vyrovnat s následky změn klimatu – tato doporučení důsledně propagovat a případně i podporovat (poradenství, finančně atd.)
- 6) Vyspecifikovat organizace v obci a případně i jejich zástupce, kteří by se mohli podílet v přípravách opatření k přizpůsobení následkům změn klimatu.

Bude nutné všechny koncepční a rozvojové dokumenty obce doplnit o problematiku adaptace obce na změny klimatu – ty připravit na všechny projevy změn klimatu – ne jen se připravovat na povodně.

Případný realizační tým by při sběru dat neměl využívat jen vyjmenované dokumenty (kapitola 2.3 Data a dokumenty, ale měl by vycházet i z dokumentace zpracované na celostátní úrovni – např. Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a dalších dokumentů zveřejněných na internetu.

Členové realizačního týmu by měli mít i povinnost se s uvedenými dokumenty seznámit a mít je v případě potřeby k dispozici.

Pro realizační tým se jeví jako velice důležitý moment provádění rešeršní činnosti – vyhledávání podkladů a dalších důležitých dokumentů, než které jsou uvedeny v Metodice.

Kapitolu hrozeb v kapitole 2.4 Situační analýza doporučuji doplnit:

1. Primární hrozby

V tématu voda – dodat náhlá (rychlá) obleva, ucpání koryta vodních toků ledovými krami

V tématu teplota – zdůraznit dlouhodobý charakter extrémních teplot

V tématu sníh a mráz – důrazně oddělit mrazové jevy, vznik ledovky a sněhové kalamity

V tématu vítr – uvést extrémní větrné projevy, do nich dát i větrné nárazy; dlouhodobé inverzní situace dát mimo téma vítr, samostatně dát i dlouhodobý výskyt mlh

2. Sekundární hrozby

Doplnit hrozby o kontaminace vodních toků, vysychání vodních toků a vodních ploch, zhoršení kvality vody ve vodních zdrojích, plošné požáry – lesních a polních porostů

2.6. Technogenní – narušení dodávek zemního plynu dát zvlášť od narušení dodávek tepla; narušení dopravy doplnit i o říční dopravu; doplnit o zvýšení hrozby vzniku havárií – např. chemických, technologických, narušení konstrukcí atd.

V této kapitole i zdůraznit vznikající problémy v dodávkách pitné vody do obcí a měst při změnách klimatu.

2.7. Sociální – správně Sociogenní – vyšší úmrtnost způsobená klimatickými vlivy, ohrožení zdraví lidí nemocných (např. vyšší tlak, choroby srdce, oslabení organismu, oslabení imunity atd.), tělesně postižených atd. – např. snížení jejich mobility; nižší pracovní výkonnost, nemožnost pracovat ve vnějším prostředí

2.8. Ekonomické – důsledky ekonomického charakteru úplně chybí např. vyšší náklady staveb, vyšší spotřeby energií, potřeby nákupu speciálních strojů a zařízení, přizpůsobení obytných budov, zajišťování tepelného komfortu zaměstnancům atd.

2.9. Biogenní hrozby – např. přemnožení škůdců, snížení produkce zemědělských plodin, epizootie a epifytie, vymírání některých druhů, migrace nepůvodních druhů atd.

Analýza rizik a zranitelnosti, hodnocení rizika

- metodika vychází z metody expertních odhadů, pokud nejsou k dispozici nějaké relevantní údaje – problémem je subjektivní přístup expertů, jejich úroveň znalostí a zkušeností, zrovna aktuálních projevů změn klimatu (analýzy prováděná v období sucha, po povodních, po větrných smrštích apod.), odhad vychází i z místa, odkud expert pochází

Uplatnění předložené metodiky je podmíněno:

- a) vedení obce musí přijmout myšlenku, že dochází ke změnám klimatu a to přináší specifické důsledky pro obec, změny ve fungování obce, a že bude nutné se přizpůsobit změněným klimatickým podmínkám
- b) na úrovni obce vznikne expertní tým, který bude muset být obdařen specifickými pravomocemi, bude podporován ve své činnosti vedením obce a výsledky jeho činnosti a doporučení budou vedením obce akceptovány
- c) výsledky činnosti odborné skupiny se projeví v koncepčních, strategických a jiných významných dokumentech obce

POSUDEK ZPRACOVAL:

Titul, jméno, příjmení: Ing. Jiří Martinek

Pracoviště: odbor krizového řízení Magistrátu města Hradec Králové

Ulice: Baarova 1376/7

PSČ, Obec: 500 02 Hradec Králové

Telefon: 495 707 394, 731 131 197

E-mail: jiri.martinek@mmhk.cz ; jirik.martinek@seznam.cz

Prohlašuji, že nejsem v zaměstnaneckém či obdobném vztahu k subjektům, které předložily metodiky, nemám osobní ani obdobný vztah k žádnému z předkladatelů a není mi známa žádná skutečnost, která by mohla ovlivnit moji nepodjatost.

Datum: 31. 8. 2016

Podpis:

